

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

LATINSKI JEZIK

VIŠA RAZINA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2023./2024.

LATA.56.HR.R.K1.32

57448

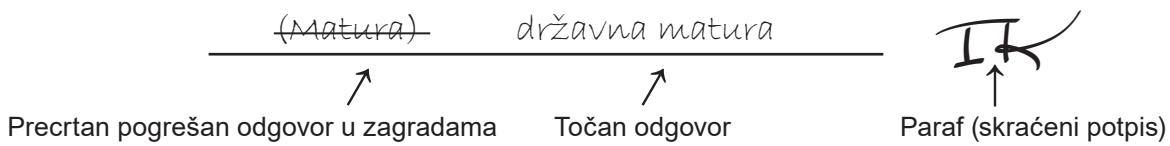
Latinski jezik

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

A X B C

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

DRŽAVNA MATURA

LATINSKI JEZIK – viša razina

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!

L
A
T
A

List za odgovore

D-S056

1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	20. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	21. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	22. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	23. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	24. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
6. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	25. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
7. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	26. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
8. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	27. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
9. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	28. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
10. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	29. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
11. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	30. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
12. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	31. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
13. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	32. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
14. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	33. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
15. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	34. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
16. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	35. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
17. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	36. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
18. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	37. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐
19. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐	38. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

LATA.56.HR.R.L1.02

57449

Šifra ocjenjivača: _____

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako:

LATA

List za ocjenjivača

LATA

39.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
40.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
41.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
42.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
43.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
44.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
45.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
46.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐	
47.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
48.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
49.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
50.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
51.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
52.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
53.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
54.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
55.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
56.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
57.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
58.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
59.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
60.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
61.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
62.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

63.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
64.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
65.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
66.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
67.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
68.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
69.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
70.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **120** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li zalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 30 stranica, od toga 2 prazne.

Prva ispitna cjelina – nevezani zadatci

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

1. **Crescit in dies hostium numerus.**

Koji je prijevod podcrтанога dijela zadane rečenice?

- A. neprijatelj
- B. neprijatelju
- C. neprijatelja
- D. neprijateljima

(1 bod)

2. **Diu pugnatum est.**

Kakva je bila borba prema zadanoj rečenici?

- A. duga
- B. žestoka
- C. kratka
- D. srčana

(1 bod)

3. **Quid taces?**

Koji je prijevod zadane rečenice?

- A. Kad je ušutio?
- B. Otkad šutiš?
- C. Tko šuti?
- D. Zašto šutiš?

(1 bod)

4. Quae tua est ista vita?

Koji je prijevod zadane rečenice?

- A. Kakav je taj tvoj život?
- B. Kakvi su ti vaši životi?
- C. Je li to isti život kao tvoj?
- D. Jesu li to isti životi kao vaši?

(1 bod)

5. Tko je autor izreke *O tempora, o mores?*

- A. August
- B. Ciceron
- C. Juvenal
- D. Plaut

(1 bod)

6. Koji je od navedenih pisaca ubijen u Rimu?

- A. Cezar
- B. Horacije
- C. Livije
- D. Ovidije

(1 bod)

7. Koji je naziv za latinski prijevod *Biblije*?

- A. *Libri*
- B. *Sacra*
- C. *Septuaginta*
- D. *Vulgata*

(1 bod)

8. Koji od navedenih pisaca o sebi piše u trećemu licu?

- A. Cezar
- B. Ciceron
- C. Plaut
- D. Vergilije

(1 bod)

9. Kako glasi preostali dio rječničkoga oblika imenice *litus*?

- A. -eris, n.
- B. -i, m.
- C. -oris, n.
- D. -us, m.

(1 bod)

10. Koja od navedenih riječi znači *štovati*?

- A. cadere
- B. colere
- C. condere
- D. cupere

(1 bod)

11. Koja od navedenih riječi znači *žena*?

- A. luna
- B. silva
- C. timor
- D. uxor

(1 bod)

12. Koje je značenje riječi *loqui*?

- A. govoriti
- B. hrabriti
- C. obećavati
- D. smatrati

(1 bod)

13. Koje je značenje latinske imenice od koje dolazi riječ *partitivus*?

- A. dio
- B. govor
- C. običaj
- D. predaja

(1 bod)

14. Koja je od navedenih riječi antonim riječi *dies*?

- A. dux
- B. lux
- C. nox
- D. vox

(1 bod)

15. Koja je od navedenih riječi sinonim riječi *verbum*?

- A. consilium
- B. initium
- C. regnum
- D. vocabulum

(1 bod)

16. Koliko je konzula istovremeno bilo na čelu Rimske Republike?

- A. dva
- B. tri
- C. sedam
- D. devet

(1 bod)

17. Tko je od navedenih obavljao službu vrhovnoga svećenika?

- A. flamen dialis
- B. pontifex maximus
- C. praetor urbanus
- D. tribunus militum

(1 bod)

18. Koja je od navedenih prostorija središnji dio rimske kuće?

- A. atrij
- B. kubikul
- C. tablin
- D. vestibul

(1 bod)

19. Što se u Rimu nalazi između Palatina i Kapitolija?

- A. Augustov mauzolej
- B. Domicijanov stadion
- C. Karakaline terme
- D. Rimski forum

(1 bod)

20. Koja od navedenih riječi potječe iz latinskoga jezika?

- A. demokracija
- B. diktatura
- C. monarhija
- D. tiranija

(1 bod)

21. U kojem se hrvatskome gradu nalazi *Slavoluk Sergijevaca*?

- A. u Dubrovniku
- B. u Puli
- C. u Splitu
- D. u Zadru

(1 bod)

22. Koja se rimska kratica upotrebljava u značenju *vidi*?

- A. c.
- B. m.p.
- C. p.m.
- D. v.

(1 bod)

Druga ispitna cjelina – zadatci vezani za prozni tekst

Skupina zadataka sadrži dvadeset zadataka vezanih za izvorni tekst.

Svaka rečenica u tekstu označena je brojem.

Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

Gaius Iulius Caesar, *Commentarii de bello Gallico*, I, 24

(1) Postquam id animum advertit, copias suas Caesar in proximum collem subduxit equitatumque, qui sustineret hostium impetum, misit. (2) Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quattuor veteranarum; (3) in summo iugo duas legiones quas in Gallia citeriore proxime conscripserat et omnia auxilia collocavit, (4) ita ut supra se totum montem hominibus completeret; (5) impedimenta sarcinasque in unum locum conferri et eum ab iis, qui in superiore acie constiterant, muniri iussit.

Komentar

- (1) animum advertere = opaziti, vidjeti; proximus, 3 – najbliži; collis, -is, m. – brežuljak; subduco, 3. subduxī, subductum – odvesti; equitatus, -us, m. – konjaništvo; impetum sustinere = zaustaviti napad
- (2) interim – u međuvremenu; triplex, -icis – trostruk; instruo, 3. instruxi, instructum – postaviti; acies, -ei, f. – bojni red; veteranus, 3 – veteranski
- (3) iugum, -i, n. – kosina; Gallia citerior = ovostrana Galija; proxime – nedavno; conscribo, 3. conscripsi, conscriptum – unovačiti; auxilia, -orum, n. – pomoćne čete; colloco, 1. – postaviti
- (4) compleo, 2. complevi, completum – ispuniti, napuniti
- (5) impedimenta sarcinaeque – oprema i prtljaga; confero, conferre, contuli, collatum – donijeti, skupiti; consisto, 3. constitui, - – stati; munio, 4. – štititi

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

23. **Postquam id animum advertit, copias suas Caesar in proximum collem subduxit equitatumque, qui sustineret hostium impetum, misit.**

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 1)

- A. pošto je to opazio
- B. pošto ih je opazio
- C. nakon što su to opazili
- D. nakon što su ga opazili

(1 bod)

24. **Postquam id animum advertit, copias suas Caesar in proximum collem subduxit equitatumque, qui sustineret hostium impetum, misit.**

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 1)

- A. svoje čete
- B. njegove čete
- C. svoje protivnike
- D. njegove protivnike

(1 bod)

25. **Postquam id animum advertit, copias suas Caesar in proximum collem subduxit equitatumque, qui sustineret hostium impetum, misit.**

Koje su dvije riječi zadane rečenice u odnosu subjekt – predikat? (v. 1)

- A. copias – misit
- B. Caesar – subduxit
- C. collem – subduxit
- D. hostium – misit

(1 bod)

26. **Postquam id animum advertit, copias suas Caesar in proximum collem subduxit equitatumque, qui sustineret hostium impetum, misit.**

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 1)

- A. šalje
- B. poslao je
- C. nalazi
- D. našao je

(1 bod)

27. **Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quattuor veteranarum;**

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 2)

- A. apozicije
- B. direktnoga objekta
- C. indirektnoga objekta
- D. subjekta

(1 bod)

28. **Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quattuor veteranarum;**

Gdje je Cezar prema zadanoj rečenici postavio trostruki bojni red? (v. 2)

- A. oko brežuljka
- B. nasred brežuljka
- C. u blizini brežuljka
- D. u podnožju brežuljka

(1 bod)

29. **Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quattuor veteranarum;**

Koliko je prema zadanoj rečenici bilo veteranskih legija? (v. 2)

- A. jedna
- B. dvije
- C. tri
- D. četiri

(1 bod)

30. **in summo iugo duas legiones quas in Gallia citeriore proxime conscripserat et omnia auxilia conlocavit,...**

Na koju se riječ u zadanoj rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 3)

- A. iugo
- B. legiones
- C. Gallia
- D. auxilia

(1 bod)

31. **in summo iugo duas legiones quas in Gallia citeriore proxime conscripserat et omnia auxilia conlocavit,...**

Kakve su legije prema zadanoj rečenici? (v. 3)

- A. pomoćne
- B. savezničke
- C. tek unovačene
- D. dobro uvježbane

(1 bod)

32. ita ut supra se totum montem hominibus compleret;

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 4)

- A. oko sebe
- B. blizu njega
- C. iznad sebe
- D. ispod njega

(1 bod)

33. ita ut supra se totum montem hominibus compleret;

Koja riječ u rečenici ima funkciju direktnoga objekta? (v. 4)

- A. ita
- B. se
- C. montem
- D. hominibus

(1 bod)

34. impedimenta sarcinasque in unum locum conferri et eum ab iis, qui in superiore acie constiterant, muniri iussit.

Koji je prijevod pocrtanoga dijela rečenice? (v. 5)

- A. Prtljagu je donio onamo kamo su zapovjedili.
- B. Prtljagu su donijeli onamo kamo je on zapovjedio.
- C. Zapovjeđeno je da prtljagu doneše na jedno mjesto.
- D. Zapovjedio je da se prtljaga doneše na jedno mjesto.

(1 bod)

35. **impedimenta sarcinasque in unum locum conferri et eum ab iis, qui in superiore acie constiterant, muniri iussit.**

Tko ili što se podrazumijeva podcrtanom riječju? (v. 5)

- A. mjesto
- B. prtljagu
- C. bojni red
- D. zapovjednika

(1 bod)

36. **impedimenta sarcinasque in unum locum conferri et eum ab iis, qui in superiore acie constiterant, muniri iussit.**

Tko je prema zadanoj rečenici trebao štititi prtljagu? (v. 5)

- A. vojnici koji su stajali blizu prtljage
- B. vojnici koji su stajali na jednome mjestu
- C. vojnici koji su bili u donjem dijelu bojnoga reda
- D. vojnici koji su bili u gornjem dijelu bojnoga reda

(1 bod)

37. U kojemu je stoljeću Cezar pisao svoja djela?

- A. u 2. st. pr. Kr.
- B. u 1. st. pr. Kr.
- C. u 1. st. posl. Kr.
- D. u 2. st. posl. Kr.

(1 bod)

38. Kojemu je rodu pripadao Cezar?

- A. rodu Flavijevaca
- B. rodu Julijevaca
- C. rodu Klaudijevaca
- D. rodu Sergijevaca

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječu ili s nekoliko riječi).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

39. **Postquam id animum advertit, copias suas Caesar in proximum collem subduxit equitatumque, qui sustineret hostium impetum, misit.**

Kako glasi podcrtani oblik u infinitivu prezenta aktivnoga?

(1 bod)

40. **Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quattuor veteranarum;**

Kako glasi podcrtana sintagma u dativu singulara?

(1 bod)

41. **impedimenta sarcinasque in unum locum conferri et eum ab iis, qui in superiore acie constiterant, muniri iussit.**

Kako glasi podcrtana riječ u nominativu singulara u istome rodu?

(1 bod)

- 42.** **impedimenta sarcinasque in unum locum conferri et eum ab iis, qui in superiore acie constiterant, muniri iussit.**

Koja se konstrukcija nalazi u zadanoj rečenici?

(1 bod)

- 43.** Koja je bila najveća jedinica u rimskoj vojski?

(1 bod)

- 44.** S kojim se svojim nekadašnjim prijateljem i suradnikom Cezar sukobio u građanskom ratu?

(1 bod)

- 45.** Koje je latinske riječi Cezar navodno izgovorio pri prelasku Rubikona?

(1 bod)

- 46.** Koje su osobno ime Rimljani označavali kraticom C.?

(1 bod)

Treća ispitna cjelina – zadatci vezani za tekst u stihovima

Skupina zadataka sadrži dvadeset zadataka vezanih za izvorni tekst.

Svaki stih u tekstu označen je brojem. Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradama naveden broj stiha na koji se taj zadatak odnosi.

Publius Ovidius Naso, *Fasti*, II, 687-699

Ultima Tarquinius Romanae gentis habebat
regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.
Ceperat hic alias, alias everterat urbes,
et Gabios turpi fecerat arte suos.
Namque trium minimus, proles manifesta Superbi, 5
in medios hostes nocte silente venit.
Nudarant gladios: "occidite" dixit "inermem:
hoc cupiant fratres Tarquiniusque pater,
qui mea crudeli laceravit verbere terga"
(dicere ut hoc posset, verbera passus erat). 10
Luna fuit: spectant iuvenem, gladiosque recondunt,
tergaque, deducta veste, notata vident.

Komentar

- (1) ultimus, 3 – posljednji
- (2) iniustus, 3 – nepravedan; tamen – ipak
- (3) evertō, 3. everti, eversum – razoriti
- (4) Gabii, -orum, m. – Gabiji, grad u Laciju; turpis, -e – sramotan
- (5) namque – naime; proles manifesta = pravi potomak; superbus, 3 – ohol
- (6) sileo, 2. silui, - – šutjeti
- (7) nudarant = nudaverant; nudo, 1. = trgnuti, izvući; occido, 3. occidi, occisum – ubiti; inermis, -e – nenaoružan
- (9) crudelis, e – okrutan; lacero, 1. – razderati; verber, -eris, n. – bič; tergum, -i, n. – leđa
- (10) ut – da, kako; verbera, -um, n. – udarci bičem
- (11) specto, 1. – gledati; recondo, 3. recondidi, reconditum – spremiti (u korice)
- (12) deduco, 3. deduxi, deductum – razgrnuti, svući; vestis, -is, f. – haljina; notatus, 3 = išiban

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

47. Ultima Tarquinius Romanae gentis habebat
regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 1-2)

- A. Romanae
- B. gentis
- C. regna
- D. arma

(1 bod)

48. Ultima Tarquinius Romanae gentis habebat
regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 1-2)

- A. Tarquinius
- B. gentis
- C. regna
- D. arma

(1 bod)

49. Ultima Tarquinius Romanae gentis habebat
regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.

Kakav je prema zadanim stihovima bio Tarkvinije? (v. 1-2)

- A. hrabar
- B. plašljiv
- C. nemoćan
- D. pravedan

(1 bod)

**50. Ceperat hic alias, alias everterat urbes,
et Gabios turpi fecerat arte suos.**

Na koga se ili što odnosi podcrtana riječ? (v. 1-4)

- A. na Rim
- B. na Gabije
- C. na Tarkvinija
- D. na kraljevstvo

(1 bod)

**51. Ceperat hic alias, alias everterat urbes,
et Gabios turpi fecerat arte suos.**

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadanih stihova? (v. 3-4)

- A. Gradovi su oslobođeni.
- B. Gradovi su obnovljeni.
- C. Gradovi su osvojeni.
- D. Gradovi su izdani.

(1 bod)

52. Namque trium minimus, proles manifesta Superbi,

Koji je prijevod podcrtanoga dijela stiha? (v. 5)

- A. najmlađi od trojice
- B. mlađi od trojice
- C. treći najmlađi
- D. trojica mlađih

(1 bod)

53. **Namque trium minimus, proles manifesta Superbi,
in medios hostes nocte silente venit.**

Kakva je bila noć prema zadanim stihovima? (v. 5-6)

- A. tamna
- B. tiha
- C. vedra
- D. vlažna

(1 bod)

54. **Namque trium minimus, proles manifesta Superbi,
in medios hostes nocte silente venit.**

Što je po funkciji u rečenici podcrtni dio stihova? (v. 5-6)

- A. atribut
- B. indirektni objekt
- C. priložna oznaka
- D. subjekt

(1 bod)

55. **Nudarant gladios: "occidite" dixit "inermem:**

Koji je prijevod podcrтаногa dijela stiha? (v. 7)

- A. Bili su trgnuli mačeve.
- B. Budu trgnuli mačeve.
- C. Neka trgnu mačeve.
- D. Trgnut će mačeve.

(1 bod)

56. Nudarant gladios: "occidite" dixit "inermem:
hoc cupiant fratres Tarquiniusque pater,

Što bi prema zadanim stihovima željeli otac i braća? (v. 7-8)

- A. da neprijatelji ubiju mladića
- B. da neprijatelji oslobode mladića
- C. da neprijatelji naoružaju mladića
- D. da neprijatelji razodjenu mladića

(1 bod)

57. Nudarant gladios: "occidite" dixit "inermem:
hoc cupiant fratres Tarquiniusque pater,

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 7-8)

- A. atributa
- B. direktnoga objekta
- C. indirektnoga objekta
- D. subjekta

(1 bod)

58. qui mea crudeli laceravit verbere terga"
(dicere ut hoc posset, verbera passus erat).

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana riječ? (v. 9-10)

- A. qui
- B. verbere
- C. terga
- D. hoc

(1 bod)

59. Luna fuit: spectant iuvenem, gladiosque recondunt,
tergaque, deducta veste, notata vident.

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadanih stihova? (v. 11-12)

- A. Mač je izvučen.
- B. Mladić je ubijen.
- C. Mjesec je skriven.
- D. Haljina je razgrnuta.

(1 bod)

60. Luna fuit: spectant iuvenem, gladiosque recondunt,
tergaque, deducta veste, notata vident.

Koji se izvor svjetlosti spominje u zadanim stihovima? (v. 11-12)

- A. baklja
- B. mjesec
- C. sunce
- D. vatra

(1 bod)

61. Koje je Ovidijevo djelo pjesnički pregled rimskoga kalendara?

- A. *Fasti*
- B. *Heroides*
- C. *Metamorphoses*
- D. *Tristia*

(1 bod)

62. Što su bili uzroci Ovidijeva progona?

- A. *carmen et error*
- B. *carmen et scelus*
- C. *timor et amor*
- D. *timor et facinus*

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječu ili s nekoliko riječi).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

63. Ultima Tarquinius Romanae gentis habebat.

Gramatički odredite podcrtanu riječ.

(1 bod)

64. regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.

Kako glasi podcrtana sintagma u nominativu plurala?

(1 bod)

65. Namque trium minimus, proles manifesta Superbi,

Kako glasi pozitiv podcrtanoga pridjeva u istome rodu, broju i padežu?

(1 bod)

66. tergaque, deducta veste, notata vident.

Koja se konstrukcija nalazi u zadatom stihu?

(1 bod)

67. Kako se zvao posljednji rimski kralj?

(1 bod)

68. Koji broj povezuje rimske kraljeve i brežuljke?

(1 bod)

69. Kako se zvao etruščanski kralj koji je primio Tarkvinija nakon progona?

(1 bod)

70. Koju latinsku poslovicu upotrebljavamo kad želimo reći da se nešto nikada neće dogoditi?

(1 bod)

Prazna Stranica

Latinski jezik

Prazna Stranica

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ
LATINSKOGA JEZIKA NA VIŠOJ RAZINI
U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024. – 1. rok

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	C
2.	A
3.	D
4.	A
5.	B
6.	A
7.	D
8.	A
9.	C
10.	B
11.	D
12.	A
13.	A
14.	C
15.	D
16.	A
17.	B
18.	A
19.	D
20.	B
21.	B
22.	D
23.	A
24.	A
25.	B
26.	B
27.	D
28.	B
29.	D
30.	B
31.	C
32.	C
33.	C
34.	D
35.	A

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
36.	D
37.	B
38.	B
39.	mittere
40.	triplici aciei
41.	is
42.	akuzativ s infinitivom / ACI
43.	legija
44.	s Pompejem
45.	Alea iacta est.
46.	Gaius/Gaj
47.	C
48.	B
49.	A
50.	C
51.	C
52.	A
53.	B
54.	C
55.	A
56.	A
57.	B
58.	B
59.	D
60.	B
61.	A
62.	A
63.	3. l. sg. ind. impf. akt.
64.	viri iniusti
65.	parvus
66.	ablativ absolutni
67.	Tarkvinije Oholi / Tarquinius Superbus
68.	sedam
69.	Porsena
70.	ad Kalendas Graecas

DRŽAVNA MATURA

LATINSKI JEZIK – viša razina

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPUTI!

L
A
T
A

List za odgovore

D-S056

1. A B C ☒ D	20. A B ☒ C D
2. A ☒ B C D	21. A B ☒ C D
3. A B C D ☒	22. A B C D ☒
4. A ☒ B C D	23. A ☒ B C D
5. A B ☒ C D	24. A ☒ B C D
6. A ☒ B C D	25. A B ☒ C D
7. A B C D ☒	26. A B ☒ C D
8. A ☒ B C D	27. A B C D ☒
9. A B C ☒ D	28. A B ☒ C D
10. A B ☒ C D	29. A B C D ☒
11. A B C D ☒	30. A B ☒ C D
12. A ☒ B C D	31. A B C ☒ D
13. A ☒ B C D	32. A B C ☒ D
14. A B C ☒ D	33. A B C ☒ D
15. A B C D ☒	34. A B C D ☒
16. A ☒ B C D	35. A ☒ B C D
17. A B ☒ C D	36. A B C D ☒
18. A ☒ B C D	37. A B ☒ C D
19. A B C D ☒	38. A B ☒ C D

Mario Štrbac
Ognjen

LATA.56.HR.R.L1.02

57449

Šifra ocjenjivača:

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako:

LATA

39.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	63.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
40.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	64.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
41.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	65.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
42.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	66.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
43.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	67.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
44.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	68.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
45.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	69.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
46.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO	70.	Popunjava ocjenjivač	0	1	NO
47.	A	B	C	☒	D				
48.	A	B	☒	C	D				
49.	☒	A	B	C	D				
50.	A	B	☒	C	D				
51.	A	B	☒	C	D				
52.	☒	A	B	C	D				
53.	A	B	☒	C	D				
54.	A	B	C	☒	D				
55.	☒	A	B	C	D				
56.	☒	A	B	C	D				
57.	A	B	☒	C	D				
58.	A	B	☒	C	D				
59.	A	B	C	☒					
60.	A	B	☒	C	D				
61.	☒	A	B	C	D				
62.	☒	A	B	C	D				